

Patiënteninformatie

Wortelpuntoperatie of apexresectie

Inhoud

Inleiding	3
Informatie over het ziektebeeld	4
Wortelkanaal	4
Wortelpuntontsteking	4
Wat als dit niet wordt behandeld?	5
Vorbereiding op de ingreep	5
Hoe verloopt de ingreep?	6
Het verloop na de ingreep	7
Pijn en zwelling	7
Medicatie	7
De eerste zorgen na de ingreep	8
Mondverzorging	8
Verwikkelingen	9
Wie contacteren bij vragen of problemen?	10
Tot slot	10
Persoonlijke notities / vragen	11

Inleiding

U bent naar de dienst Mond-, kaak- en aangezichtschirurgie verwezen voor een wortelpuntoperatie of apexresectie. De ingreep vindt plaats onder lokale of onder algemene anesthesie. U leest hierin meer over de ingreep zelf, de verzorging in het ziekenhuis, aandachtspunten en richtlijnen voor thuis. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw arts of verpleegkundige.

Algemene informatie over administratie, wat u moet meebrengen, uw verblijf in AZ Turnhout, ontslagprocedure, niet-medische begeleiding, accommodatie, enzovoort vindt u op onze website www.azturnhout.be of in de onthaalbrochure hospitalisatie of daghospitalisatie die u normaal gezien bij inschrijving of van de verpleging heeft ontvangen.

Gelieve deze brochure mee te brengen bij uw opname in het ziekenhuis.

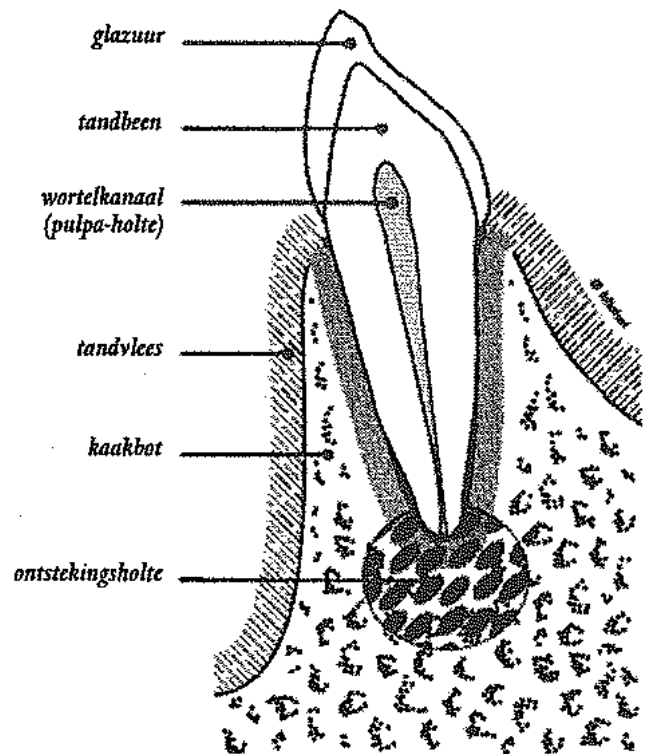
Informatie over het ziektebeeld

Wortelkanaal

Tanden en kiezen bestaan uit een kroon en één of meer wortels. De kroon is het gedeelte dat boven het tandvlees zichtbaar is en de wortels zitten onder het tandvlees in de kaak verankerd. In iedere wortel loopt minstens één kanaal, het wortelkanaal. Dit is gevuld met zenuwvezels en kleine bloedvaten, ook wel pulpa genoemd.

Wortelpuntontsteking

Door tandbederf (cariës), een lekkende vulling of als gevolg van een harde slag op een tand kan de pulpa ontstoken raken. Door de ontsteking kunt u last hebben van gevoeligheid bij het drinken van koude en warme dranken. De ontstoken pulpa zal uiteindelijk afsterven en kan dan een ontsteking en/of cyste rondom de wortel veroorzaken. Bij het dichtbijten kan de tand of kies dan te hoog aanvoelen en pijn doen. In een later stadium kan de ontsteking doorbreken in de mond. Etter (pus) kan hierdoor wegvloeien. De pijn verdwijnt, maar de ontsteking is niet weg.

De meeste wortelpuntontstekingen worden behandeld door een tandarts of endodontist door middel van een 'ontzenuwing' en kanaalvulling (endodontie).

Soms is het nodig dat de mond-, kaak- en aangezichtschirurg ontstekingen aan de wortelpunten behandelt:

- als de kanalen zeer kronkelig en verstopt zijn
- als de ontsteking erg groot is
- als een reeds aangebrachte kanaalafsluiting lekt en niet te verwijderen is, waardoor de ontsteking blijft bestaan.

Wat als dit niet wordt behandeld?

Als er niet wordt behandeld, kan de ontsteking groter worden en aanleiding geven tot kaakbotverlies. De tand of kies gaat dan verloren. Hierdoor kunnen ook de tanden of kiezen naast de aangedane kies schade ondervinden. Ook kan de ontsteking verergeren waardoor er meer klachten zoals een dikke wang en een abces ontstaan.

Vorbereiding op de ingreep

Lees deze informatiebrochure volledig door en noteer eventuele vragen en/of onduidelijkheden. Indien u bloedverdunnende medicatie gebruikt, dient u de chirurg hiervan op voorhand te verwittigen.

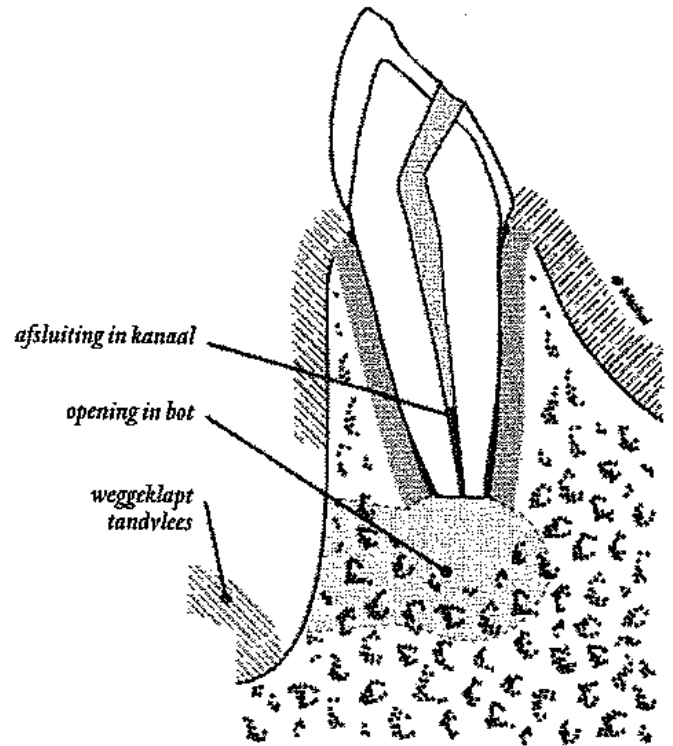
Hoe verloopt de ingreep?

Als de tandarts u geen recente of geschikte röntgenfoto heeft meegegeven, wordt er alsnog een foto gemaakt.

Vervolgens krijgt u een plaatselijke verdoving.

Tijdens de behandeling wordt u bedekt met steriele doeken.

De MKA-chirurg maakt een kleine snee in het tandvlees en schuift het tandvlees opzij. Er wordt een gaatje door het kaakbot naar de ontsteking geboord. De ontsteking en eventuele cyste worden weggehaald. Na de verwijdering van de wijsheidstanden worden de wonden gehecht met oplosbare draad. De draadjes zijn meestal na ongeveer twee weken verdwenen. Bij plaatselijke verdoving wordt er een gaasje achtergelaten waarop u moet bijten. Op deze manier wordt de wonde afgeduwd waardoor het bloeden gemakkelijker stopt. Na een half uur mag u dit gaasje uit de mond halen.

Vaak wordt er ook een stukje van de wortelpunt weggehaald, omdat hier veel zijkanaaltjes zitten die niet goed afgesloten kunnen worden.

Meestal wordt het kanaal onderaan nog extra afgesloten met een cement. De wonde wordt uiteindelijk gehecht met een oplosbaar hechtmateriaal.

Het verloop na de ingreep

Pijn en zwelling

- Als de verdoving is uitgewerkt, kunt u pijn hebben. Hiervoor werden medicamenten tegen de pijn en zwelling voorgeschreven.
- Ook is het mogelijk dat uw wang dik wordt. Na 3 dagen is de zwelling pas maximaal en verdwijnt de zwelling na verloop van enkele dagen.
- Als na drie dagen de pijn of zwelling opnieuw toenemen of als er na enkele weken opnieuw klachten ontstaan, moet u contact opnemen met de polikliniek en op controle komen.
- Als de afsluiting van het wortelkanaal is gelukt, verdwijnen de klachten geleidelijk na enkele weken en groeit er weer bot in de holte die door de ontsteking is ontstaan.
- Het is verstandig om na een half jaar ter controle een röntgenfoto door de tandarts te laten maken. Deze kan dan zien of de ontsteking weg is en zal de foto vergelijken met de vorige foto's.

Medicatie

U krijgt een voorschrift mee voor:

- Brufen / Ibuprofen 400 mg of 600 mg: ontstekingsremmer tegen pijn en zwelling, maximaal 3 maal daags bij de maaltijd. Deze medicatie mag u maximaal 7 dagen innemen.
- Dafalgan / Paracetamol 500 mg of 1000 mg: pijnstiller, maximaal 3 tot 4 maal daags, af te wisselen met Ibuprofen / Brufen.
- Perio Aid mondspoeling: 3 maal daags na het eten de mond spoelen. U start pas met spoelen de dag na de ingreep. Het mondspoelmiddel kan tijdelijk verkleuring van tanden en tong veroorzaken. Het is meestal niet nodig om langer dan 1 week de mond te spoelen.

Best start u met Ibuprofen dadelijk als u thuis komt of voor de lokale verdoving volledig is uitgewerkt. Het beste wisselt u Ibuprofen en Dafalgan om de 4 uur af en neemt u de medicamenten op regelmatige tijdstippen in.

Het is beter om de eerste dagen niet te wachten tot de pijn weer opkomt om medicatie te nemen, maar deze op vaste tijdstippen in te nemen.

Van zodra u na enkele dagen voelt dat de pijn en klachten afnemen mag u de medicatie geleidelijk afbouwen.

De eerste zorgen na de ingreep

- De dag van de ingreep drinkt u geen warme dranken en eet u geen warme voeding, koude dranken en koude voeding zijn wel toegelaten.
- De eerste dag van de ingreep mag u de mond niet spoelen.
- De tanden moet u terug poetsen (2x/dag) vanaf de dag na de ingreep.
- Om na de behandeling de zwelling van de wang te beperken, kan u regelmatig een plastic zakje met ijsblokjes of een coldpack tegen de wang houden. Wissel regelmatig van kant. Wikkel de ijsblokjes of het coldpack in een handdoek of in een washandje om bevroering van de wang te voorkomen.
- Als u bij het eten last hebt, kunt u de eerste dagen het best vloeibaar en/of zachte voeding gebruiken.
- Ga bij veel zon en hoge temperatuur de eerste drie dagen na de behandeling niet teveel in de zon zitten. De kans op extra zwelling is dan groter.
- De eerste vijf dagen na de behandeling mag u niet roken. Roken heeft namelijk een nadelige invloed op de wondgenezing en vergroot de kans op infectie.

Mondverzorging

Voor een goede genezing van de wonde is het belangrijk dat u uw mond na de behandeling goed proper houdt. Tenzij anders is voorgeschreven, mag u de tanden goed poetsen vanaf de volgende morgen. Best na elke maaltijd en 's avonds voor het slapen de tanden poetsen.

Daarnaast moet u de mond spoelen met het voorgeschreven mondspoelmiddel of met lauw zout water (één koffielepel zout op één glas lauw water). Hiermee kunt u één dag na de behandeling beginnen.

Verwikkelingen

Hoewel we alles in het werk stellen om de kans op medische verwikkelingen zo klein mogelijk te houden, kunnen bij elke ingreep toch onverwachts neveneffecten optreden en dit zowel tijdens de ingreep als in de herstelperiode. Meestal zijn ze echter zeldzaam en kunnen ze behandeld worden.

Soms keert de ontsteking terug doordat de afsluiting niet goed is gelukt. De kans daarop is groter bij kiezen die achterin de mond staan en kiezen met meerdere kanalen.

De gevoelszenuw van de onderlip en kin loopt onder de wortels van de kiezen naar de lip en kin. Door die ligging is het mogelijk dat deze zenuw (tijdelijk) uitvalt na de behandeling van kiezen in de onderkaak. Op de röntgenfoto kan de MKA-chirurg de afstand zien en het risico op zenuwbeschadiging inschatten. Als de afstand heel klein is, kan er soms besloten worden de wortelpuntoperatie niet uit te voeren. De kies zal dan getrokken moeten worden.

Tijdens een wortelpuntoperatie aan een kies in de bovenkaak, kan een gaatje naar de kaakholte (sinus) ontstaan. Zeer zelden ontstaat hierdoor een ontsteking van de kaakholte.

Wie contacteren bij vragen of problemen?

Polikliniek MKA (Mond-, Kaak- en Aangezichtschirurgie)
Steenweg op Merksplas 44, 2300 Turnhout
Tel.: 014 44 44 24
Meer info over de dienst MKA op www.azturnhout.be/mka

AZ Turnhout algemeen nummer
Tel.: 014 44 41 11

AZ Turnhout afsprakenbureau:
Tel.: 014 44 44 01

Tot slot

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelend arts of de verpleegkundigen van de dienst mond-, kaak- en aangezichtschirurgie. Wij hopen van harte dat deze brochure u wegwijs heeft gemaakt in het verloop en de nabehandeling van een wortelpuntoperatie (apexresectie). Uiteraard wensen wij u een aangenaam verblijf in AZ Turnhout, een goede thuiskomst en een spoedig herstel.

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11